

In de storm van het leven

Alexandra Markusse (1974),
uitvaartondernemer en Mindful
Analyst bij www.schrijfmoed.nu.

Als het je overkomt dat je echtgenoot na een ernstig ongeval volledig verlamd in een verpleeghuis ligt en je machteloos staat tegenover deze werkelijkheid. Als je ieder op je eigen manier afscheid moet nemen van een leven samen, vol levenslust en enthousiasme. Terwijl het leven 'gewoon' doorgaat, knokt hij met veel moed, kracht, boosheid en frustratie en zet hij alles op alles om zo lang mogelijk bij zijn gezin te blijven. Gevangen in zijn eigen lichaam, afscheid nemend van zijn talenten, kwaliteiten en mogelijkheden. Opeens in de chaos van het leven. Door elkaar geschud met allerlei emoties, vragen, zorgen, angst.

We kunnen ons de verdoving en verwarring goed kunnen voorstellen. Dat zij zichzelf afvraagt: 'Is het al ochtend?' Dat de televisie aan staat en het beeld lijkt op een foto van hem. Dat ze koffie maakt, een boek voor zich ziet liggen met een veel te dun levensverhaal en denkt: 'Goddank ziet niemand me als ik mijn tijd spendeer met zien hoe de dagen voorbijgaan', starend naar het plafond en hopen dat deze werkelijkheid de werkelijkheid niet is. Of dat ze zijn telefoonnummer belt en wanhopig luistert naar zijn voicemail, terwijl ze schreeuwt: 'Laat het niet waar zijn! Kan iemand me alsjeblieft uit deze nachtmerrie helpen?' De zon gaat weer onder. Er is weer een dag voorbij als ze eindelijk in slaapt valt met zijn lievelingsmuziek en tranen op haar kussen vallen. Dat ze alleen in haar bed ligt, haar ogen sluit en zijn sterren in het avondlicht in duigen ziet vallen. Als ze samen met hun dochter grip op het nieuwe leven probeert te krijgen met de gedachten: 'Ik ren naar je toe! In alles wat ik doe denk ik aan jou, reken ik op jou, vind ik jou! Want wat kan ik anders doen?' Daarna de realiteit onder ogen ziet, naar haar geliefde kijkt en ziet dat hij steeds minder op de persoon lijkt die hij ooit was. Verloren, de persoon zoals zij hem kende en het contact dat zij samen hadden. Ook de gelijkwaardigheid is verdwenen. Natuurlijk kunnen we ons in deze complexe situatie van verlies ook voorstellen dat ze zichzelf afvraagt: 'Hoe nu verder?'

In haar omgeving is er niemand anders dan zij, die ten diepste de pijn voelt van het verlies. Het is een geluk dat ze een sterk karakter heeft en de werkelijkheid onder ogen durft te komen en die niet uit de weg gaat. Ondanks alle ellende overeind blijft. Doorbijt. Vecht. Met humor relativeert. Haar man trouw bezoekt. Probeert te werken, haar beginnende puberdochter opvoedt en daarnaast - ondanks dat mensen er moeite mee hebben - tóch geniet van wat het leven haar te bieden heeft. Door ook te genieten blijft ze op de been voor haar echtgenoot en dochter. Oftewel een antwoord weet te vinden op alle stormachtige veranderingen in haar leven. Haar verwachtingen, ideeën en opvattingen over de toekomst aanpast. Richting weet te geven aan de onverwacht ingeslagen weg.

In dat proces ziet ze mensen komen en gaan. Natuurlijk zou ze sommigen willen vragen 'Wil je een stukje met mij meelopen op deze eenzame weg in deze nachtmerrie?' Het wezenlijke is te hard om écht te kunnen aanvoelen wat deze nachtmerrie inhoudt. Terwijl er honderdduizend stemmen in haar hoofd zouden willen zeggen: 'Luister nou. Dat is het enige wat ik nodig heb.' Maar daar is zij het type niet naar. Zij richt zich op haar gezin. Ze laat haar geliefde niet los, want ook al is de aard van de relatie veranderd, de relatie blijft. Daardoor kan zij zich richten op de toekomst en het aangaan van nieuwe banden. Een nieuwe relatie, die niets afdoet aan de band met haar echtgenoot.

Wie aan de oppervlakte leeft, zal veel kunnen zeggen over hoe het lot gedragen wordt. Wie durft te aanschouwen luistert, is stil en sterkt in het dragen van de last. In deze storm gun je ze veel begripvolle mensen. Nog meer als het definitieve einde daar is en hij na een lange strijd met langzaam wat meer acceptatie het leven kan loslaten.

Wie afscheid neemt, maakt de balans op en stelt zichzelf de vraag 'Was het leven de moeite waard geweest?' En in zo'n situatie valt er veel te wegen. Niet alleen over de liefde en wat je voor elkaar betekent. Dan wens je ze vooral vrede.

Alexandra Markusse

Wie afscheid neemt, maakt de balans op

Uitvaartverzorging Alexandra Markusse

Albert Plesmanweg 15J, 4462 GC Goes • 0113-214291 • info@uitvaartinzeeland.nl • www.uitvaartinzeeland.nl